

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja:
Za celo leto predplačan 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman velja:
Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.
V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 30 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspedierja v
„Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 44.

V Ljubljani, v petek 22. februvarija 1895.

Letnik XXIII.

Nov nasvet kmetijstvu v pomoč.

„Hamburger Nachrichten“, Bismarkov list pri naša dne 21. febr. članek, o katerem se sodi, da je popolnoma po Bismarkovih mislih sestavljen. Ta članek razvija, da bi se dalo kmetijskemu stanu pomagati, če bi se denarju merila cena po kmetijskih pridelkih.

Uradništvo sedaj ni posebno nagneno kmetom; da se to zgodi, naj se vse plače, ki jih daje država, odmerjajo po vsakokratni žitni ceni. Denarju se vrednost tekom časa zelo menja. Tisoč tolarjev ima sedaj komaj toliko vrednosti, kakor je imelo včasih 500. Toda 1000 meric rži je še ravno tiste vrednosti za vživalca, kakor nekdanj. Najpreje se je praktično škodovalo domačemu poljedelstvu, ko so pred malo desetletji v nemškem zboru izpremenili zemljiščne dohodke vladarjev v tako zvano „civilno listo“. — Ta nasvet se pa nekoliko dotika glavnega vzroka neugodnih kmetijskih razmer. Denar je postal produktiven v naših časih. Zemlja, ki je v zvezi s človeškim delom jedina res produktivna, pri tem vedno bolj zgublja svoj značaj in svojo vrednost in s tem tudi delo ob nji. To je zdravi in resnični temelj imenovanemu nasvetu, dasi ni izražen. Toda pač premajhne posledice izvaja Bismarkov list, če zahteva naj se samo državne plače merijo po žitni ceni. Denarju se pri tem še ne vzame njegov nadvladni značaj in zato nevarnost še ni odstranjena.

Naša misel je ta, da mora država vzeti kredit v svoje oskrbovanje in s tem zabraniti brezvestni spekulaciji igrati se s srečo ljudstva po denarnih trgih. Določiti mora najvišjo obrestno mero, katera se ne sme v nobenem slučaju prekoračiti. Ta največja obrestna mera se mora odmerjati po krajevnih razmerah in sicer po srednji ceni čistega dobička iz zemljišč. S tem bo ulomljena ost kapitalizmu in bodo hkrati rešeni — nižji stanovi.

Kranjski deželni zbor.

(XVI. seja dne 16. febr. 1895.)

(Konec.)

Prošnja A. Koprivnikarja v Litiji, da bi mu se povrnila škoda, katero je imel kot podjetnik pri zgradbi ceste čez Wagensperg, se izroči dežel. odboru s pooblastilom, da jo primerno reši v svojem delokrogu.

Posl. dr. Tavčar v imenu železničnega odseka poroča o predlogu gledé belokranjske lokalne železnice, o pospeševanju železnice nižje vrste, o prošnji občin Slap in Vipava za zvezo Postojina-Vipava in o prošnji novomeškega županstva, da se belokranjska železnica v Novem mestu združi z Dolenjsko železnico, ter predlaga:

Deželni zbor izreka, da je v prvi vrsti želiti, da se belokranjske železnice zgrade normalno-tirno, da jih je pa vzlic temu tudi tedaj nujnejše podpirati, če se zgradi ozkotirna, zategadelj se dežel. odboru naroča:

a) da naj temeljito prouči obliko in velikost prispevka, s katerim bodo deželi udeležiti se pri dobavi stavbine glavnice belokranjske železnice;

b) da naj stopi v dogovor z visoko vlado, z vodstvom dolenjskih železnic in z udeleženci v to svrhu,

da se omogoči gradba belokranjskih železnic, ter zagotovi potrebna stavbina glavnic;

c) da naj o vspehih svojega pogajanja poroča v bodočem zasedanju ter naj glede deželnega prispevka za belokranjske železnice tačas stavi konkretne predloge.

Posl. Višnikar naglašja, da je treba z vsemi silami delati za normalnotirno železnico, ker le taka bi bila koristna in važna za Belokranjsko.

Baron Schwegel povdarja, da se normalnotirni železnici delajo velike ovire, zato je poglavitna naloga skrbeti za to, da se sploh gradi, četudi ozkotirna.

Drugi predlog se glasi:

Dežel. odboru se naroča, da pospešuje gradbo lokalne železnice z normalnim tirom iz Kranja v Trzlič, ter v tej železnični zadevi poroča v prihodnjem zasedanju, eventualno stavi nasvete zaradi pospeševanja zgradbe te železnice.

Tretji predlog:

Dežel. odboru se naroča, da poroča v prihodnjem zasedanju, na kak način naj bi dežela pokrivala potrebščino v svrhu pospeševanja zgradbe železnic nižje vrste.

Dalje železnični odsek nasvetuje naslednjo resolucijo:

Oprt na uvaževanje — s kojim je deželni zbor povdarjajoč pri tem skupne državne koristi in pomen železnice preko Karavank za povzdigo trgovine, industrije in obrti v deželah za Trstom, in eksporta čez Trst sploh, kakor tudi za pospeševanje prometnih razmer mej Kranjsko in sosednimi deželami posebej, svoje večkratne sklepe gledé nujne potrebe druge samostalne železnične zveze mej Trstom in severom podpiral, in v soglasju s sklepi zastopstev drugih, pri tem vprašanju istotako udeleženih kronovin — naj visoki deželni zbor — vzdržujoč vse svoje prejšnje sklepe — sklene:

Visoka vlada se pozivlja, da še v teku tega leta zgradbo železnice preko Karavank, ki bi se pri Celovcu pričela ter po najugodnejši poti čez Kranjsko in na progi, ki bi najbolje odgovarjala prometu s severnimi deželami do Trsta speljala, ustavno zagotovi.

Posl. Lavrenčič naglašja potrebo železnice od Postojine po vipavski dolini.

Baron Schwegel toplo priporoča resolucijo gledé železnice čez Karavanke. Poglavitna stvar je, da se gradi čez Kranjsko, naj že gre skozi Trzlič in Loko ali Trzlič, Lesce, Bohinj.

Posl. Kernik nasvetuje nastopno resolucijo: Dežel. odboru se naroča, obrniti se takoj do visokega c. kr. trgovinskega ministerstva s prošnjo, da ono primerno ukrene, da bodo vlaki Kamniške lokalne železnice v prihodnje odhajali — oziroma prihajali na Ljubljanski kolodvor južne železnice.

Vsi navedeni predlogi in resoluciji so bili vsprejeti.

V imenu večine odseka za volilno reformo poroča dr. Tavčar rekoč, da so vse stranke za razširjenje volilne pravice, katero naj dobé vsi davkoplačevalci, kvalifikovani delavci in moške osebe z večjo inteligencijo, ki sedaj nimajo volilne pravice. Splošna in jednaka volilna pravica pa sedaj še ni primerna za Avstrijo. Mnenja so različna le v tem, kako naj delavci volijo, ali potom delavskih zbornic ali v posebni

kuriji. Večina sodi, naj bi se delavci ne pomešali med druge volivce, temveč naj volijo gotovo število zastopnikov sami za-se. V kmetijskih in mestnih skupinah naj dobé volilno pravico vsi, ki plačujejo kaj direktnega davka, ker imajo iste interese, kakor sedanja petakarji. Kmetijske občine naj volijo direktno, kakor mesta in trgi, in sicer se morajo volitve vršiti v vsaki občini posebe, ne pa pri okr. sodiščih. Ako delavci dobé gotovo število poslancev, morajo se za isto število pomnožiti mandati v kmetijskih občinah, ki so sedaj v tem oziru očitno prikrajšane. Odsekova večina torej predlaga:

Z ozirom na volilno reformo, koje hoče vlada izvesti, izreka se deželni zbor, da odobrava sledeča načela:

I. Volilno pravico je podeliti vsem plačevalcem direktnih davkov.

II. Volilno pravico je istotako dodeliti: a) osebam, koje dokažejo, da so dovršile študije na tuzemski višji gimnaziji, višji realki, ali na tuzemski gospodarski, obrtniški, trgovski ali na kaki drugi taki učilnici, ki stoji nad ljudsko šolo, tem osebam pa le tedaj, če ne pripadajo mej uboge, po občanih ali dobrodelnih zavodih podpirane; b) osebam, ki so si pridobile ugodnost enoletne prezenčne službe v armadi; c) osebam, ki so po § 11. zakona z dne 30. marca 1888 vsaj dve leti pripadale kot zavarovanci bolniškim blagajnam v onem zakonu naštetim.

III. Novi volilci naj se uvrste v sedanje volilne skupine, izvzemši osebe pod II. c) omenjenih, ki naj volijo sami zase in ne v kaki že obstoječi skupini;

IV. Mandate kmetijskih občin je pomnožiti za toliko, kolikor se odkaže delavcem novih mandatov;

V. V skupini kmetijskih občin naj se vpelje direktna volitev toda le pod pogojem, da se volitev vrši po posameznih občinah;

VI. Trgovski zbornici kranjski naj se prizna poseben zastopnik;

VII. Izpelje naj se pravična uredba volilnih okrajev.

Baron Schwegel obširno vteteljuje predloge manjšine, ki se v bistvenih točkah ne razlikujejo mnogo od onih večine; glavna razlika je, da hoče manjšina ustanoviti posebno kurijo s 50 mandati, v kateri naj bi volili direktno delavci z vsimi, ki že imajo ali še dobe volilno pravico. Konečno nasvetuje: V odseku za volilno reformo sproženi nasveti naj se izroče dežel. odboru z naročilom, da v primerem času poroča o vplivu premenjenega volilnega reda za državni zbor na deželni volilni red ter stavi primerne predloge.

Poslanec Klun v obširnem govoru pojasnjuje razvoj tega vprašanja v državnem zboru ter priporoča predloge večine. Dotični govor smo objavili na drugem mestu.

Poslanec Hribar se ne strinja ne s predlogi večine ne manjšine. Manjšina se norčuje z delavci, ker jih hoče potisniti med druge volivce, večina pa stavi predloge, ki se bistveno razlikujejo od onih, katere je stavil dr. Tavčar in jih je govornik podpisal. Govornik pravi, da on želi splošno, direktno in jednako volilno pravico. Delavci so organizovani, ker nimajo državljskih pravic; a če jih dobe, ne bodo več nevarni. Delavci težje nosijo indirektno davke. Ker se po vseh predlogih delavcem

voljno razšla. Ker se bliža veliki ramazanski post, — se gotovo ne snide pred aprilom. — „Times“ piše o veliki nevarnosti, ki preti Evropejcem v Egiptu, češ, da so sedanje razmere slične onim, ki so vladale l. 1882 pred krvavimi dogodki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. februarja.

(† Nadvojvoda Albreht.) Danes ob 11. uri so prevz. knezoškof v spremstvu stolnega prošta mil. goasp. dr. Klotarja izrazili pri deželnem predsedniku svoje sožalje povodom smrti nadvojvode Albrehta. — Jutri ob 10. uri bo pontifikalna črna sv. maša za dušni pokoj rajnega nadvojvode, katero bo daroval stolni prošt dr. L. Klotar in katere se udeležé načelnikstva vseh civilnih in vojaških uradov.

(† Nadyvojvoda Albreht.) Z véčrajšnjim dnem je dovoljen občinstvu vstop k mrtvaškemu odru rajnega nadvojvode. O polu 10 je bila črna sv. maša zanj in po maši so ga najpreje pokropili nadvojvodje in nadvojvodinje. Kleče so molili pred odrom, ki je priprosto napravljen. Pred njim so trije klečavniki, na katerih molijo po jeden kapucin in po dve usmiljenki. Truplo je v maršalski obleki brez redov. — Rajni drži v sklenjenih rokah razpelo. Dva častnika cesarskih lovecev stojata ob rakvi za častno stražo.

(Državni zbor.) [Po brzajavnih poročilih.] Vlada je predložila véčraj zakonski načrt, naj se nedeljsko posvečevanje razširi tudi na krošnjarije in naj se podržavijo brzajavi in telefoni duuajske zasebne brzajavne družbe. Predsednik se spominja umrlega poslanca Sommaruga. Več peticij se prebere. Poslanec Steinwender interpelira finančnega ministra, zakaj se je pri zadnjem posojilu izbrala 4odstotna mera, zakaj se je posredovanje izročilo bančni družbi in zakaj se je vreditev izvršila 2¼ pod dnevnim kurzom. Poslanec vitez Kraus interpelira finančnega ministra gledé ponarejenih petdesetakov, ki krožijo v okraju Weiz na Štajerskem. — Prebralo se je več drugih interpelacij in potem se je pričel dnevni red — razprava o peticijah.

(Volilni shod.) Iz Ribnice: V sredo bil je pri nas volilni shod. Ob 6. uri zvečer zbralo se je v salonu g. Arkot-a okrog 60 volilcev (tudi nekaj nevolilcev je bilo vmes.) Navzoč je bil kočevski kandidat gospod Višnikar. Njegove stranke zbornali so vse volilce skupaj, nasprotniki niso vsi prišli. Gosp. župan otvori shod in poda besedo kandidatu Višnikarju, ki je začel razvijati svoj program tako, kakor je bil natisnjen v „Slov. Narodu“. Od začetka svojega govora omenjal je to, da ni mislil, da bi moral tudi v Ribnici sklicati volilni shod, meneč, da ga Ribničani itak dobro poznajo, kot poštenega, zanesljivega moža; ker pa nasprotna stranka želi, toraj je z največjim veseljem pripravljen povedati kakšen je njegov program. „S težkim srcem“ tako nekako je začel govoriti „le na prigovarjanje odličnih prijateljev (1) sem se odločil za kandidaturo. Ne pričakujte od mene, da bi se odlikoval s sijajnimi govori; glavno moje delo bode v odseku, ker razprave v javnih zborih so le nekaki okraski. Nikomur se ne usiljujem, le to obljubljam da mi mandat ne bode kak šport ampak jaz želim slovenskemu narodu le zdravega in pravega napredka“. Kaj ne, lepe besede! Razvijajoč svoj program zaletaval se je v „Slovenca“ „Nolite iurare in verba“ „Slovinci“ tako je klical nazadnje. Zahteval je svojo neodvisnost in zatrjeval je opetovano, da on ni liberalec, kar se mu predbaciva, da sploh liberalne stranke na Slovenskem ne pozna, tudi ne v deželnem zboru, jedini Hribar je po njegovem mnenju „radikalec“ in tako je skvasil še marsikaj skupaj, uporabljajoč navadne fraze, kakoršne se lahko vsak dan bero v „Slov. Narodu“. Po končanem njegovem govoru vzdigne se g. dekan in prav mirno pa stvarno zavrača kandidata Višnikarja in njegov program. Najprvo ga vpraša, na kakšni podlagi hoče delovati v državnem zboru? pa na to vprašanje ni vedel dati nobenega pravega odgovora. Na vprašanje: „kakšnih mislij je zaradi verske šole, odgovarjal je prav zmešano in prišel slednjič do sklepa: „Ali volite Zupana, ali pa mene, verske šole vendar le ne bote še imeli“. Sklicaval se je na sv. očeta, nadalje na nekatere avstrijske škofe in pripovedoval

je one liberalne laži, ki so se po židovskih časopisih trosile zaradi izjav teh cerkvenih dostojanstvenikov glede verske šole. Pa tudi svojo neodvisnost je zagovarjal, ko mu je g. dekan ovrgeto, da bi bil v resnici neodvisen. On pravi: „Jaz sem popolnoma neodvisen in meni kot sodniku bi se le tedaj moglo kaj pripetiti, ko bi svojo službo zanemarjal“. Ko ga je gospod dekan vprašal zaradi Peitlerjevega predloga odgovarjal je, da je on zato, da se notarijat podržavi. Spominjaje ga njegove nedoslednosti zaradi podpisa one interpelacije pravi, da jo je on in tudi drugi podpisal samo zaradi tega, ker je „Slovenec“ tako nedostojno pisal o notarjih, ne pa zaradi tega, da bi se notarijat ne smel podržaviti. Opravičeval se je tudi zaradi legalizacije in pa zaradi onih 1000 gl. naglašajoč, da je znanje nemškega jezika dandanes potrebno in da učitelji niso dolžni zastopj podučevati otroke v nemščini, če to stariši želijo. Ko ga gospod dekan vpraša če je res Sukljetov „alter ego“ in če misli tudi on take kozolce preobračati, kot Suklje, pravi da on ni zato odgovoren, kar Suklje o njem govori, vendar pa pravi, da ne pozna moža, ki bi bil več storil za Slovence, kot je ravno Suklje ki si je neminljivih zaslug stekel v politiki (!) Ko sklepa začne udrihati po nasprotnem kandidatu, čudeč se, kako da se morajo duhovniki vnemati in potegovati za Zupana ki se ni udeležil katoliškega shoda itd. (To je seveda debela laž! Op. vred.) Slednjič pa je začel naštevati svoje zasluge za Ribnico: ob priliki zadnjega požara, zaradi posojilnice in pa zaradi železnice in vodovoda. Z milim glasom je nazadnje Ribničanom povedal, da ima on, če vse te zasluge svoje v poštev vzame, neko pravico, da ga volijo poslancem. Po tem ko je gospod dekan končal svoj govor in je kandidat svojé fakične opazke napravil, se vzdigne notar Gruntar in bere neki govor o koristi notarijata. Jezi se na „Slovenca“, ki zadnji čas ta stan tako surovo napada. On pravi, če bi se notarijat podržavil, bi bilo to združeno z velikimi sitnostmi. „Le pomislite“ tako govori gospod notar „ko bi bil jaz državni uradnik, potem bi opoldne svojo pisarno zaprl in še le ob tretji uri popoldne bi pričel zopet uradovati. In tedaj bi morale stranke toliko časa v največem mrazu na me čakati“. (!) In glejte, sedaj ko sem privatni uradnik, lahko tudi čez poldan stranke naprej vzamem in verjemite mi, gospoda, da se včasih do 4. ure popoldne ne odteštam, da le ljudem postrežem. Po tem ganljivem govoru je še g. M. Pakiž nekaj omenjal proti notarjem, gospod Fik je vprašal Ribničane, kaj so pretečeni teden v Kočevju delali in odgovorilo se mu je tako, da se je priznalo, da so Ribničani in sicer župan, P. in L. agitirali po Kočevju za Višnikarja. Okrog 9. uri pa so oče župan sklenili zborovanje in rekli: „Tisti, ki so za Višnikarja, naj obsedijo, drugi pa ki so zoper njega naj ostanejo“. To je zopet ribniška, navadno nasprotniki sedijo, drugi pa vstanejo; morda pa to pomeni, ker so Višnikarjevi volilci obsedeli, da bodo tudi v ponedeljek obsedeli, v čemur Bog pomози! Tako se je vsprejela Višnikarjeva kandidatura v našem trgu. A upamo, da bodo volilci ob pravem času govorili jasneje, nego so mogli pri zmedenem volilnem shodu.

(Iz Kočevja) se nam poroča: Mráz je, mráz! Nekoliko dnij vsak dan ok. — 20 C. Da se nekoliko ogreli, zato se radi zbiramo v družbe. Nedeljo na pr. je bilo v obližju šest balov. A nismo brez drugih shodov in zabav. Volitev namreč tudi po nekoliko razburja naše duhove. Pred desetimi dnevi so sicer naši očetje sklenili, da se ne udeležé volitve. A glejte! Druga sapica pripiše in — kje ste sklepi? Kako so se vendar tako naglo premislili? Torej, dne 12. febr. je hitel glavar kočevski nemudoma v Ljubljano. Komaj pride domov, že se je povsodi govorilo: Višnikar je vladni kandidat, njega treba voliti. In čujte! oni, ki so se l. 1887 Višnikarju tako protivili (ali ste že pozabili na bombardmá z jajci?), postavijo. 19. febr. zvečer Višnikarja za svojega kandidata! Zanj so se pri shodu ogrevali gg. župan A. Loy, ravnatelj Wolsegger, profesor Obergföll in advokat Brunner. Višnikarju se njega dni pač ni sanjalo, da ima tako navdušeno stranko za sabo v — nemškem Kočevju.

(Iz Črnomlja.) 21. februarja. V ponedeljek imamo volitev. Dragi rojagi! ne prodajmo se! Pri-

staši Višnikarjevi so rekli: Črnomaljeci so navajeni, da ob volitvah dobijo pijače. Gospod J. . . pravi: „Pišimo Višnikarju, da pošlje kakih 50 gl.“ Drugi omeni: „Dajmo glas Sukljetu, da on Višnikarju namigne.“ Na to gospod Š.: „Če nič ne dobimo, dajmo vsak kaka dva petaka, da dobi vsak volilec jeden golaš in vrček piva.“ Črnomaljeci, ne prodajmo se za golaš. Volimo profesorja Tomo Zupana. Vaš znani Črnomaljec.

(Ljudski shod pri Sv. Lenartu v Sl. Goricah) priredili so pretečeno nedeljo dne 17. februarja slovenski poslanci gg. dr. Gregorec, dr. Radej in Robič. Državni poslanec dr. Gregorec je pozdravil vse navzoče, ki so se zbrali v prav obilnem številu od daleč in iz bližine, s slovenskim lepim krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ ter je naznanil, da je povod današnjega ljudskega shoda izstop slovenskih poslancev iz deželnega zbora v Gradcu. Prvi je govoril kot starosta dr. Radej o delovanju slovenskih poslancev štajerskih v deželnem zboru. Koncem je dokazal, da so bili prisiljeni slovenski poslanci zapustiti deželni zbor, ker je to zahtevala njih čast in čast naroda, saj se z ljudmi, ki bi Slovence radi potisnili pod klop, ne da občeovati. — Gospod poslanec Robič je prav temeljito pojasnoval koristi, koje bi imel osebni davek za kmečki stan in za celo deželo. Koncem govora pa je gospod poslanec dokazal, da bi bile nove komisije za revizijo zemljiškega katastra v smislu, kakor so za-nje slovenski poslanci glasovali, res koristne za vse kmetovalce. — Gospod državni poslanec dr. Gregorec pa je govoril prav prepričevalno: 1. o novem domovinskem zakonu, 2. o enakopravnosti, kjer je bičal posebno ljubezen do nemškega uradovanja in nemških napisov, in 3. o novi volilni reformi, ki naj bi Slovincem pomagala do enakopravnosti. — Bog daj, da bi vsi te trdne sklepe: pokazati se odločne katoličane in odločne Slovence, nosili vedno tako živo v svojih prsih, kakor smo to sklenili naudušeni od svojih vrlih gg. poslancev.

(Shod katol. polit. društva na Slatini.) Dne 17. februarja je deželni poslanec dr. Fr. Jurtela na obilno zbranem shodu katol. polit. društva na Slatini poročal o razmerah v štajerskem deželnem zboru ter navajal vzroke, ki so slovenske poslance prisilili, da so zapustili deželni zbor. Zborovalci-volilci so pritrdili poročilu poslančevemu ter sklenili to-le resolucijo: Slovenski volilci zbrani na shodu katol. polit. društva pri sv. Križu poleg Slatine, opiraje se na današnje poročilo svojega poslanca gospoda dr. Fr. Jurtela in na oklic vseh slovenskih poslancev štajerskih z dne 8. febr. 1895 odobravajo popoluoma izstop teh poslancev iz deželnega zbora; izjavljajo, da je bil to jedino primeren odgovor na provokatorično, ves slovenski narod žaleče postopanje nemško-nacijalne liberalne večine deželnega zbora; pričakujejo, da slovenski poslanci ne odnehajo, marveč da nadaljujejo z vsemi silami in vso odločnostjo borbo za enakopravnost in jednakoveljavnost Slovencev, ter slovesno obljubijo, da jih bodo povsod in vselej neomahljivo podpirali, po geslu: Vse za vero, dom cesarja.

(Goriške novice.) Odpoved deželnega glavarja, grofa Franca Coroninija je iznenadila in vžalila Slovence in tudi zmerne Lahe. Slovinci in Lahi ga prosijo, naj prekličé svojo stavko. Upati je, da bo to storil. — Povodom smrti nadvojvode Albrehta izrazili so sožalje presv. cesarju v imenu dežele dr. Verzeznassi, v imenu mesta župan dr. Venuti, in pa društvo veteranov. Pri pogrebu bo zastopal veterane bl. g. grof Franc Coronini. — V tržaški bolnišnici je umrl 16. t. m. preč. g. Jožef K u m a r, vikar v Brestovici, v starosti 68 let. N. v m. p.!

(Roparski umor.) Dne 19. t. m. je v Lvovu umoril in oropal tridesetletni Mih. Grečilo staro in bolno ženo računskega preglednika pri namestništvu. Morilec se je nekaj časa skrival, toda dne 21. t. m. so ga zasačili pri neki ženski, s katero je živel v grešnem znanju.

(Naprava za vrborejo.) Vsled vprašanja od strani naučne uprave, bi li mestna občina bila pripravljena prepustiti jej brezplačno potrebni prostor za napominano napravo v šolske svrhe, sklenil je občinski svet tej prošnji in želji ustreči in je določil in ponudil v to terén pod mestnim rastlinjakom pod Tivoli tik drsahča, ki je v celem obsegu

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurzem listu
raznamovanih
menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre.

lep prostor. Ta vrt zgradil in z vrhami nasadil se bode tekom letošnjega leta, zatem pa v šolsko uporabo izročil.

(Potresanje ulic in cest) v našem mestu je zelo malomarno, dasi je mestni magistrat izdal v tej zadevi stroge odredbe za hišne gospodarje in upravitelje. Vsled te skrajne malomarnosti čuti je zadnje dni obilo pritožb o nezgodah mej občinstvom, in vender se lehkomišljeni gospodarji ne brigajo zanje! Umestno bi bilo, pri tem strogo postopati.

Telegrami.

Nadvojvoda Albreht †.

Aroo, 21. februarija. Neprenehoma se izraža iz vseh mest sožalje. Poroča se tudi, da povsod opravljajo službo božjo za pokojnika.

Aroo, 21. februarija. Mnogoštevilno ljudstvo si je ogledalo po dnevu truplo nadvojvode Albrehta. Popoldne ob 4. uri so se poslovili člani cesarske hiše od trupla, potem so krsto zaprli. K pogrebu so prišli namestnik grof Merveldt, pl. Reicher, admiral Sterneck, minister Fejervary, načelnik generalnega štaba baron Beck, 12 generalov in odposlanstvo vitezov Terezijinega reda. V soboto ob 6. uri zvečer preneso truplo z vojaškim spremstvom na kolodvor. Podčastniki bodo krsto nosili, za krsto gredo najprej nadvojvode in nadvojvodinje, potem obersthofmeister Piret, pobočni adjutant Somagyi, generali, vitezi Terezijinega reda. Dva oddelka vojakov bosta delala špalir. Ko bode truplo blagoslovljeno, odpotujejo člani cesarske rodovine. Vlak s truplom nadvojvodim odide ob polnoči. Spremljala bosta vlak Piret in Somagyi.

Dunaj, 21. februarija. Popoldne sta prišla iz Varšave Chrouley in kapitan Wielopolsky, da bosta zastopala pri pogrebu litavski dragonski regiment.

Draždani, 21. februarija. Kralja bode na Dunaju pri pogrebu zastopal princ Jurij.

Bukarešt, 21. februarija. Pri pogrebu bode zastopal kralja vojni minister Poenaro. Odide danes na Dunaj.

Dunaj, 22. februarija. Časniki poročajo, da se bo razprava o pritožbi ljubljanskega mestnega zbora proti odloku deželnega odbora glede uličnih napisov vršila dne 20. marca pred tukajšnim upravnim sodiščem.

Dunaj, 22. februarija. Cesar je podelil ministru Welsersheimbu veliki križ Leopoldovega reda.

Dunaj, 22. februarija. Cesar je spregledal kazen 55 kaznjencem.

Dunaj, 22. februarija. V gosposki zbornici so se desnici pridružili knez Karlos Clary, dvorni svetnik Albert, knezoškof krakovski Puzyna, grof Stadnicki, grof Misielski in vitez Czajkovski. Konservativna skupina šteje sedaj 90 članov.

Budimpešta, 21. februarija. V današnji seji nacionalne stranke je potrdil Appouyi, da se je res razbilo pogajanje o združenju z liberalno stranko, ker liberalna stranka

noče priznati načel nacionalne stranke glede vojne, nacionalna stranka pa se jih brezozirno drži.

Berolin, 21. februarija. Kakor se poroča, namerava državna vlada sklicati kar najpreje državni svet, da se posvetuje o agrarnih vprašanjih. Radi potrebnih priprav se pa pač državni svet snide težko pred 11. marcem.

Berolin, 21. februarija. Državni zbor se je posvetoval o predlogi gledé davka na tobak. Državni tajnik grof Posadowsky je utemeljeval predlogo kot finančno potrebo ter zavračal ugovor, da bode mnogo delavcev odpuščenih, ker se bode manj tobaka porabilo. Govorniki izmed centruma, narodnih liberalcev in konservativcev so se načelno izrekli za predlogo, nasvetovali pa, naj se izroči kaki komisiji, da se posvetuje o posameznostih. Zastopniki prostomiselné zveze, socijalnih demokratov in antisemitov so govorili proti predlogi. Jutri se posvetovanje nadaljuje.

Pariz, 21. februarija. Kakor poroča „Agence Havas“ iz Tangera, bil je italijanski poslanik brzojavno pozvan ter se je nemudoma odpeljal proti Gibraltarju.

Pariz, 21. februarija. Kakor poroča „Agence Havas“ iz Petrograda, bili so na ondotnem vseučilišču resni nemiri. Sprijeli so se dijaki tudi s policijo. Več so jih neki zaprli.

Petrograd, 21. februarija. Listu „Novoje Vremja“ se brzojavno poroča: Brzovlak, ki je 17. t. m. iz Kostona odšel, zadel je v neki tovorni vlak. Sedem oseb je mrtvih, trije vozovi brzovlaka in sedem voz tovrnega vlaka je razbitih.

Hieroshima, 21. februarija. Kitajci so napadli Kumo-Tschang v Mandžuriji, a so bili odbiti ter so pustili 30 mrtvih. Japonci nimajo nobene izgube.

Umrli so:

21. februarija. Pavle Dovjak, delavčev sin, 2 leti 8 mesecev, Dunajska cesta, delavske hiše I., davica.

V bolnišnici:

20. februarija. Matevž Armič, gostač, 84 let, plućnica.

Tujci.

20. februarija.

Pri **Slonu**: Lindinger, Bachrie, Kleinberger, Weiss, Freiburger, Goldhammer, Tilsch, Ripper, Lustig z Dunaja. — Schmid iz Bremen-a — Löwi iz Stuttgart-a. — dr. fl. Wagner iz Curia. — Debeljak iz Preddvora. — Grof Margheri iz Novega Mesta.

Pri **Maliču**: Dannhäuser, Allina, Puterkaller, Bernardink z Dunaja. — Müller iz Heilbrona. — Češki iz Gradca. — Jirik iz Pulja. — Braun iz Arada. — Welebil iz Svitave. — Malič iz Jelšan.

Pri **bavarskem dvoru**: Ivan in Frano Kozar z Ogerakega.

Pri **Južnem kolodvoru**: Povše iz Mokronoga. Pri **avstrijskem caru**: Oblak iz Novega Mesta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrična na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celzijju			
7. u. jut.		739.9	-17.2	brezv.	megla	
21. 2. a. pop.		737.9	-5.8	sl. jzpad	jasno	0.00
9. u. zveč.		736.9	-11.2	brezv.	"	
		Srednja temperatura -11.4		za 11.1° pod normalom.		

Dunajska borza.

Dne 22. februarija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 85 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 15 "
Avstrijska zlata renta 4%	125 " 15 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	100 " 90 "
Ogerska zlata renta 4%	124 " 15 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 55 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1087 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	411 " 50 "
London vista	123 " 80 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	60 " 42 1/2 "
20 mark	12 " 09 "
20 frankov (napoleondor)	9 " 81 "
Italijanski bankovci	46 " 65 "
C. kr. cekini	5 " 81 "

Dne 21. februarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	152 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	165 " — "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	199 " 50 "
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	153 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	134 " 50 "
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	108 " 50 "
Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
4% kranjsko deželno posojilo	— " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " 70 "
Priporitetne obveznice državne železnice	229 " — "
" južne železnice 3%	175 " 25 "
" južne železnice 5%	132 " 50 "
" dolenskih železnic 4%	98 " 50 "

Zahvala. 116 1

Za nam dolele pojave globokega sočutja povodom prerane smrti našega nesrečnega ljubljence

Milana Meden-a,

za darovane prekrasne vence, za mnogobrojno spremstvo k zadnjemu požitku izražamo vsem udeležencem in posebno velečastitemu gosp. ravnatelju tukajšnje o. kr. višje realke ter sočolcem rajnega, kakor tudi onim, ki so nas tolažili v teh bridkih dneh žalosti in obupa, tem potom našo najtoplejšo zahvalo z odkritosrčno željo, da nemila osoda ne bi nikomur naklonila tako težkega gorja.

V Ljubljani, dne 22. februarija 1895.

Žalujoči ostali.

Zahvala. 218 1

Iskrena zahvala se izreka za tople izraze sočutja ob boleznih in smrti gospoda

Ivana Medič-a
bogoslavca 2. leta.

Posebno se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, gospodom bogoslovcem, šolski čitalnici, darovateljem krasnih vencev ter vsem, ki so ranjkega spremili k večnemu požitku.

V Ljubljani, dne 21. februarija 1895.

Žalujoči ostali.

Še prav dobro stoji

Kranjska vinarna v Ljubljani,

Slonove ulice št. 52 115 4-2

ter toči dobra vina po 24, 32, 40 kr. sladke prosekar po 48 kr., zeleniko in teraneo po 56 kr., fini marsalec po 80 kr. Prepriča naj se vsakdo sam.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Protinski cvet
ali
cvet zoper trganje.

Steklenica 50 kr., 12 steklenic 4 gld. 50 kr.

Odločno najboljšo mazilo zoper trganje po udih, bolečine v rokah, nogah, v križu ter v živcih, otrpnele ude in kite itd.

Dobiva se pri 566 17

Ubaldu pl. Trnkóczyju
lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se s obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, VIII. Lekarna Trnkóczy, Dunaj, III.

Lekarna Trnkóczy v Gradcu.

Ivan Jax
v LJUBLJANI na Dunajski cesti št. 13
v Tavčarjevi hiši.

Tovarniška zaloga
552 50-19 vsakovrstnih

šivalnih strojev, byciklov,
tryciklov,
velocipedov itd.

Ceniki zastoj in franko.

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kalantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.